

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 4. Quid sit sentiendum de arguemntatione
accidentali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

prior refringi deberet superveniat alia; impediret refusionem prioris, ita & posteriores panes impediunt, ne priores refringantur, adeoque ne edant Echo. Sed hæc ratio, habet adhuc has difficultates.

Primam. Sit trisyllaba dictio, prior prius allidatur. Ergo audiri debet. Dici potest, prior prius allidatur. Ergo audiri debet. Dici potest prior alliditur, sed non refringitur ad corpus illud, & tamen refraçtio facit Echo.

Secundam. Aër sequens syllabam, quæ reflectitur, non impedit quominus refringatur illa syllabas. Ergo nec sequentes primam syllabam, impediunt illius refractionem. Dici enim potest majorem esse resistentiam & impressionem à sono sequentium syllabarum primam, quàm ab aère; quod ipsum, à posteriori, hæc, ipsa experientia docet.

Tertiam. Cur primæ syllabæ sonus, non se potest refringere ad latus pergendo, & causare sonum? dici potest, quod sonus allisus exemplo esset, nec ad latera pergat.

INSTABIS V. Quando exploditur bombardæ, ii qui plus quam in mediò sunt audiunt tardius sonum, quàm videant factam explosionem, cujus ratio reddi non potest in nostris principiis.

RESPONDETUR. Falsum esse quòd etiam vicini explosioni, non advertant successione frangoris ipsi ignitioni. Directè autem ratio est, quia defertur sonus medio impulsu, qui successivè operatur.

OBJICIT III. Arriaga. Lapis gravis supra asserem gravitans, non statim frangit asserem. Ergo non agit à primo statim instanti continenter in illum.

RESPONDETUR. Quia successivè superantur vires resistitivæ ipsius asseris, ideo ille successivè frangitur, licet non interceptis morulis.

INSTAT. Si continuò ille lapis impulsus imprimeret ligno, posito v. gr. quòd non nisi per tres annos frangeretur lignum, deberet ille impulsus esse infinitus.

RESPONDEBUNT Peripathetici. Sicut tempus componitur ex partibus finitis in infinitum, ita & partes illius impulsus erunt finitæ in infinitum.

Punctum Difficultatis 4.

Quid sit sentiendum de augmentatione accidentali.

ASSERO I. *Augmentationem accidentalem non interrumpi morulis.*

RATIO. Quia nec illis interruptitur augmentatio substantialis.

ASSERO II. *Augmentationem earum qualitatum quæ habent contrarium, non esse continuam.*

RATIO. Quia obfistentia oppositorum, prohibet continuationem. Cæterum quando producit qualitas, quæ non habet contrarium ex accidenti fieri posse, ut non sit augmentatio illius continua.

RATIO. Quia fieri potest quod augmentans successivè, non nisi applicetur, ut videre est in sole, sono, & aliis.

ASSERO III. *Universaliter loquendo non esse necessarium quod qualitates quæcunque per partes aliquotas producantur ex vi præcisè qualitatum.*

RATIO. Quia principale fundamentum asserendi aliqua per partes aliquotas produci, est, quia determinat sibi certum aliquod minimum naturale, ut dictum est de Inductione formas substantialis Viventis. Jam autem non est necesse, ut omnes qualitates certum sibi minimum determinent, nisi fortè sit minimum quantitatis; quod ipsum probatur: quia tota illa determinatio oritur ex exigentia certorum organorum, quæ organa non exiguntur à qualitatibus.

ASSERO IV. *Notam, ex qua colligi debet, aliquam qualitatem producat per partes aliquotas, petendam esse non nisi à posteriori, si scilicet in aliqua certa distantia æque efficiat remotiores ac proximiores partes.*

ASSERO V. *Si nomine partium aliquotarum, intelligas, non plura aliquam minimam quantitatis, sed non nisi unum minimum, in isto sensu, quodcunque agens Materiale, agit per partes aliquotas.*

RATIO. Quia non potest agere minus quàm in minimo quantitatis, non enim potest agere in id, quod quantum non est.

DICES I. Augmentatio, prout importat inductionem formæ substantialis, non est continua. Ergo nec ulla productio formarum accidentalium, poterit esse continua, ut supponebatur Asserto secundo.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia inductio formæ substantialis supponit dispositiones, quæ quia habent contrarium, non statim possunt induci. Jam autem formæ accidentales, non est necesse ut supponant alias dispositiones, & possunt non habere contrarium.

DICES II. Supponamus, calorem produci unicà hora; quæro, vel singulis illius instantibus productus est calor, vel non. Si singulis instan-

instantibus, Ergo divisibile produci poterit in instanti. Rursus, si singulis instantibus productus est calor, Ergo erit infinitus, cum instantia in una hora sint infinita. Si autem non est productus singulis instantibus calor, Ergo in illius productione interceptæ sunt morulae, quod negatur.

RESPONDETUR. Non debere supponi, quod hora constituatur, ex instantibus infinitis; sed quidquid sit de hoc, potest dici non in singulis instantibus produci calorem, ob resistantiam passivam. Illud etiam, quod divisibile, instantaneo produci non possit, habet difficultatem, quia lux habet partes, & tamen per omnes instantaneè producit.

DICES III. Cum Oviedo hic, controversia sexta, puncto 4. numero 22. Posito quod agens per partes aliquotas agit, nullo modo augmentatio accidentaliter potest esse continua, & supponit, quod agens æqualem intensiorem producat in palmo, non prius agit in dimidia priori parte palmi, quam in posteriori, hoc enim ipsum notat ratio agendi per partes aliquotas. Quo supposito, format argumentum. Agens non extendit suam qualitatem per partes proportionales, sed per aliquotas. Ergo si in singulis partibus proportionalibus infinitis, extenderet suam æqualitatem, in singulis illam extenderet per partes aliquotas. Sed partes proportionales sunt infinitae. Ergo extensio qualitatis fit per partes infinitas aliquotas subiecti. Ergo infinite extenditur.

RESPONDETUR. Hoc argumentum in principiis continuum non ex partibus proportionalibus componente est nullum. Quanquam & hoc supposito non convincit; distingui enim potest consequens. Ergo si in singulis partibus proportionalibus, arithmetice & connumerative extendatur qualitas, sequeretur infinitudo, transeat; transeat inquam, quia nec ipsæ partes proportionales, ponuntur infinitæ actu. Si in singulis partibus proportionalibus, extendat agens qualitatem, hoc sensu, quod scilicet nihil sit, quod illa qualitate affectum non sit, sequeretur infinitudo. Nego propositionem. Addo, argumentum multum probare; quia probaret nec per partes proportionales posse produci qualitatem, cum in illis infinitudinem supponat arguens.

Punctum Difficultatis 5.

Quis terminus magnitudinis & parvitas in non viventibus.

RESERVO I. Magnitudinis nullum esse terminum in non viventibus.

RATIO. Quia non est ratio, cur sine ullo interventu miraculi, non possit magis & magis augeri ignis. Cum adstipuletur experientia, magis & magis illum augeri; experimur autem oppositorum in viventibus.

DICES. Ignis aliaque corpora non viventia exigunt determinatam intensiorem accidentium. Ergo & exigunt determinatam extensionem, ultra quam crescere non possint.

RESPONDETUR I. Quia quando censetur communiter, stare intensiorem in octo gradibus per Ly octo, non intelliguntur certæ aliquæ numerabiles partes, sed intelligitur intensio tanta, quanta capax est subiectum. Quod si nomine intensiorem ut octo intelligitur tota intensio, quanta capax est subiectum, intelligitur tanta, quam major dari non possit; hoc ipso enim non esset tanta, quantum subiectum habere potest. *Hæc responsio*

NON SATISFACIT. Quia datur tamen intensio, quanta major dari non potest, & si daretur major, hoc ipso non esset prior illa tanta, quanta dari potest. Ergo etiam dabitur & summa extensio non viventium, quanta major dari non potest.

RESPONDET II. Arriaga, & recentior Suarez: Quia scilicet intensio recipitur in eadem parte subiecti, quæ habet determinatam capacitatem; extensio autem non recipitur in eadem parte, sed fit cum continuatione partium cum partibus, & nulli repugnat ulterius continuari. *Hæc responsio*

NON SATISFACIT. Quia redit argumentum. Intensio recepta in eadem parte subiecti ultra nominatos gradus, non potest esse major, & subiectum non est capax ulteriorum graduum, & ultimus gradus, quamvis continuatur cum antecedentibus, non potest ulterius continuari cum subsequen- tibus. Ergo etiam extensio, quæ fit in diversis partibus ultra determinatas partes, non potest esse major, & totum quodcumque non est capax ulteriorum partium; & ultima pars, quantumvis continuatur antecedentibus, non potest ulterius continuari, cum subsequen- tibus.

Nihilominus hæc disparitas, sic defendi potest: Materia est ejus naturæ, ut quamvis successive in infinitum, alias & alias recipere formas possit, tamen simul, substantiales quidem præsertim totales, nullas admittit formas: nullas item accidentales, quæ habent idem officium, & illo numero differunt. Quod tamen attinet ad illas, quæ diversum habent officium, quamvis plures admittere possit, tamen illa determinat sibi in certa magnitudine, ut experientia ostendit.